

Týlové zabezpečení pluku bojujícího odtrženě od hlavních sil divize

Plukovník Jiří Kuzin

V soudobém boji bude často docházet k odtržení pluku*) od hlavních sil divize. Tato situace vyžaduje od velitelů, štábů a týlů řadu náročných opatření, zvláště po stránce bojového a týlového zabezpečení.

K odtržení pluku dochází nejen na samostatných směrech, ale především v situacích, kdy je nutné rychle proniknout do hloubky nepřátelské obrany a zmocnit se stanovených čar a objektů a tím usnadnit divizi rozvíjet útočný boj v požadovaném tempu a pomáhat harmonickému plnění bojových úkolů.

Proto je boj v odtržení od hlavních sil aktuální problém, který je třeba všestranně teoreticky rozpracovávat a prakticky přezkušovat.

Pokusím se ukázat některé způsoby organizace a práce týlu pluku při odtržení od hlavních sil divize.

VLIV ÚKOLŮ A CHARAKTERU BOJE PLUKU NA ČINNOST TÝLU

Při zahájení první operace počátečního období války může nejčastěji docházet k boji v odtržení od hlavních sil divize u pluku působícího jako předsunutý odřad, nebo u druhořadového, zasazovaného do mezery k rozvíjení úspěchu do hloubky. Později bude docházet k boji na samostatných směrech a na značnou vzdálenost od hlavních sil divize, jak u prvosledových tak u druhořadových pluků v rámci divize.

U prvosledových pluků může k odtržení docházet v případě, kdy na přední okraj nepřátelské obrany bylo použito atomových úderů a tím vytvořeny podmínky k rychlému pronikání pluku nepřátelskou obranou.

U druhořadového pluku, který bude zpravidla zasazován do vzniklé mezery po prolomení určitého pásma obrany, bude docházet k odtržení při rozvíjení úspěchu dalšími postaveními obrany, do operační hloubky nepřítele.

K rychlému využití účinků atomových úderů bude vyslán zásadně tankový pluk jako předsunutý odřad, aby se zmocnil důležitých čar, předmostí, komunikačních uzlů a udržel je do příchodu hlavních sil. Předsunuté odřady mohou plnit celou řadu i jiných úkolů. Například v první armádní operaci počátečního období války budou prolomovat postavení nepřátelských jednotek krytu hranic, později narušovat

systém velení nepřítele, ničit nepřátelské ZHN, zachvacovat mosty, letiště apod.

Některé z uvedených úkolů budou předsunuté odřady plnit v úzké součinnosti se vzdušnými výsadbami.

Uvažme situaci, že dojde k odtržení pluku použitého v prvním nebo v druhém sledu divize, nebo vyslaného jako předsunutý odřad divize. Ve všech případech brzy po proniknutí do hloubky nepřátelské obrany boj tohoto pluku bude nabývat charakteru rychlého manévru do boku i týlu ustupujícího nepřítele a to v pochodových proudcích, nebo předbojové sestavě. Při zjednání dotyku s nepřátelskou obranou, to bude útok z chodu a opět rychlé pronikání nejslabšími místy této obrany.

Při plnění uvedených úkolů v poměrně krátké době 2—3 hodin může dojít k odtržení pluku od hlavních sil divize na vzdálenost 20 i více kilometrů. Přitom pluk může vést boj na jednom i více samostatných směrech s otevřenými boky, čímž se značně zvyšuje možnost dostat se dočasně do obklíčení.

Dále může docházet k častým a náhlým změnám v bojové situaci (zejména

*) Pod tímto pojmem je třeba v této práci rozumět, především tankový pluk, který svými technickými a taktickými vlastnostmi nejlépe odpovídá požadavkům vedení boje v odtržení od hlavních sil. Pochopitelně, že i motostřelecký pluk může někdy plnit obdobné úkoly.

časté změny směrů). Rovněž pluk bude často muset bez přeskupování a beze změny bojové sestavy přecházet do účinné činnosti k dočasné obraně a naopak.

Je pochopitelné, že uvedené úkoly a způsoby, jakož i charakter bojové činnosti pluku, bojujícího odtržené od hlavních sil divize, budou mít podstatný vliv i na organizaci týlu, na materiální, technické a zdravotnické zabezpečení. Navíc může být činnost týlu pluku značně ovlivňována i řadou jiných činitelů, jako obtížným a zamořeným terénem, nerovnoměrnou spotřebou zásob, zejména munice, nárazovostí zdravotnických a technických ztrát, roční a denní dobou, apod.

To vše bude vyžadovat od týlu pluku především vysokou pohyblivost a manévrovost, aby byl schopen plynule se přemísťovat při souběžném doplňování zásob a poskytování nejnutnější zdravotnické a technické pomoci jednotkám pluku. To znamená, že musí být s to rychle se přemísťovat za bojovou sestavou i terénem a překonávat ihned za prapory vodní toky a často i značně zamořené prostory, pokud nebude možno je obejít. Přitom je nutné mít na zřeteli, že dopravní prostředky pluku jsou sice terénní, avšak zdaleka nemají takovou průchodnost terénem a hlavně brodovost, jako tanky.

Dále týl pluku v odtržení od hlavních sil musí být schopen v poměrně krátké době provést manévr silami a prostředky týlu, zejména zásobami, a to jak do hloubky tak i do šířky. Rovněž musí učinit řadu opatření k převzetí zásob přísunovaných vzduchem, k včasnému odsunu raněných a nemocných, nebo alespoň zabezpečit jejich ochranu a obranu do doby, než bude možné je odsunout. Někdy může docházet i k takovým situacím, kdy pozemní ani vzdušný přísun k pluku nebude možný; v takových případech bude nutné organizovat přísun k pluku bojovou akcí. To může vyžadovat od pluku částečnou změnu bojové sestavy k vstřícnému úderu, vyčlenění sil a prostředků k převzetí zásob apod.

Pro týlové zabezpečení nepřetržitosti tak náročných způsobů vedení boje, bude nutné především uskutečnit opatření ke zvýšení samostatnosti i po stránce týlové. To však v žádném případě nesmí být na úkor pohyblivosti a manévrovací schopnosti pluku a tím méně praporů.

Aby týl pluku mohl plynule zabezpečovat plnění tak náročných úkolů, bude nutno organizovat jeho velmi pečlivou přípravu již v protoru soustředění (rozptyl-

lení) divize. Proto velení divize musí včas předvídat, který z jeho pluků, kdy a kde se může octnout v odtržení od hlavních sil a jemu také bude muset věnovat maximální úsilí k zajištění týlové samostatnosti. V první řadě to bude pluk určený jako předsunutý odřad, jindy to může být druhosledový pluk. Někdy však to mohou být i dva pluky téže divize, zejména tankové a to, jeden jako předsunutý odřad a druhý zasazovaný až v operační hloubce nepřátelské obrany.

Předurčený pluk bude nutno v první řadě nejen doplnit pohyblivými zásobami, nýbrž vytvořit i zvýšené zásoby, zejména tankové a protiletadlové munice, popřípadě i PHM. Toto zvýšení má odpovídat minimálně krytí potřeby během přesunu na čáru zasazení. Kromě toho bude nutné připravit a zabezpečit ve prospěch tohoto pluku pozemní přísun a vyžádat u armády případné zdvojení vzdušnou cestou. Dále to bude posílení nejnutnějším zdravotnickým personálem a materiálem a upřesnění zdravotnických odsunů od pluku během přesunu na etapy prvosledových divizí (pluků), popřípadě do dočasných lékařských odsunových středisek (civilních zařízení).

ORGANIZACE TÝLU PLUKU

Organizace týlu pluku pro kteroukoli bojovou činnost je nutné chápat jako nedílnou součást organizace bojové činnosti. Tato spočívá v uspořádání týlu pluku k nejvýhodnějšímu a plynulému materiálnímu, technickému a zdravotnickému zabezpečení úkolu pluku. Zahrnuje rozmísťování a přemísťování týlových jednotek, přípravu cest, zajištění ochrany a obrany týlu pluku. Současně má zabezpečovat co nejúčelnější využití sil a prostředků týlu pluku, rychlý manévr jímí a co nejmenší jejich zranitelnost.

Organizace týlu pluku bude vždy ovlivňována konkrétní bojovou činností nepřítel, terénními podmínkami, roční a denní dobou, počasím, jakož i skutečným stavem týlových jednotek. Přitom skutečný stav je nutné chápat, nejen po stránce počtů osob, množství materiálu, dopravních prostředků apod., nýbrž a to hlavně i bojovou a týlovou připravenost a morálně politickou a bojovou připravenost těchto jednotek. Významnou roli mohou zde mít dřívejší zkušenosti příslušníků týlu ze zabezpečování obdobného druhu bojové činnosti.

Hlavní obtíž při udržování objektivně správné organizace týlu pluku spočívá ve

složitosti a vzájemném působení uvedených i jiných činitelů. Někteří činitelé budou často ovlivňovat organizaci týlu naprosto protikladně, proto vedoucí myšlenkou zde musí být zabezpečení splnění úkolu pluku a tomuto požadavku je nutné podřítit vše ostatní.

Vždy se však nepodaří vyhodnotit naprosto správně všechny podmínky, ovlivňující organizaci týlu a tak přesně předvídat skutečný průběh bojové činnosti pluku. Za boje bude docházet i k nepředvídaným situacím, které mohou do značné míry narušit organizaci a práci týlu pluků i praporů. Může např. dojít k odtržení části sil pluku, k obklíčení, k přepadení týlu, vyřazení, nebo i zničení kterékoliv týlové jednotky. Proto organizace týlu pluku má být taková, aby i za nejsložitějších podmínek nedošlo ke značnému narušení plynulého týlového zabezpečování.

Organizace týlu pluku může být také značně ovlivněna zvláštností bojového úkolu. Poněkud jiná bude u předsunutého odraďu, jehož úkolem bude zmocnit se horského přechodu, jiná bude u pluku, která se má spojit se vzdušným výsadkem a jiná může být u pluku druhého sledu divize, který rozvíjí úspěch v operační hloubce. Odlišnosti nebudou zásadního rázu. Proto také pro naši potřebu je možné tyto odlišnosti pominout a vyjít pouze z určitého předpokladu, jehož základ bude pouze způsob plnění bojového úkolu, hloubka a předpokládaná doba činnosti v odtržení od hlavních sil.

Předpokládáme, že pluk bude zasazen v prvním sledu divize, aby využil vlastní údery atomových zbraní a s úkolem zmocnit se určitého objektu v hloubce 25 km nepřátelské obrany. Přitom jeho pronikání spěšně zaujatou obranou nepřítele, v odtržení od hlavních sil nebude převyšovat 4–6 hodin včetně spojení a dalším plukem, který využívá jeho úspěchu.

V takovém případě bude nutné zaměřit organizaci týlu pluku na zdravotnická a technická zabezpečení a na možnost doplňování municí, zejména tankovou a zahrnout do ní popřípadě i posilové prostředky.

Předpokládána rychlost pronikání pluku a možnosti častých změn v bojové sestavě si přímo vynucují odlehčení týlových jednotek od všech prvků, které nejsou nezbytně nutné pro prostorové a časové vymezení boje pluku. Jedná se tu hlavně o hospodářské výdejny praporů; hospodářskou četou a většinu automobilní rot, jakož i část technické opravy plu-

ku — v podstatě jde o druhý sled týlu pluku.* Naopak zase pro náležitě pochození soběstačnosti pluku po stránce týlové bude vhodné přibrat některé posilové prostředky od divize (transportéry, vyprošťovací, zdravotnická vozidla apod.) a podřítit je přímo příslušným náčelníkům. Navíc bude někdy nutné přičlenit pluku i část týlu výsadku, s kterým se má pluk spojit při plnění úkolu.

Tento dočasně přebytečný — druhý sled týlu pluku je možno vést pod velením některého z týlových funkcionářů pluku (např. výstrojního náčelníka) s týlem toho pluku, který bude využívat jeho úspěchu a má za úkol se s ním spojit. V jiném případě, kdy pluk po splnění úkolu v odtržení od hlavních sil a po navázání spojení s nimi, přechází do zálohy, bude účelnější vést jeho druhý sled v čele druhého sledu týlu divize.

Taková organizace a rozdělení týlu pluku může mít řadu výhod. Především tu, že týlové jednotky nebudou prodlužovat pochodové proudy a tím ztěžovat rychlý pohyb a manévr bojových sledů. Toto vystupuje zvlášť do popředí v horském zalesněném a jiném obtížném terénu. Velitel pluku nemusí vyčleňovat tolik sil a prostředků k ochraně a obraně týlu. Dále týlové jednotky za sestavou hlavních sil divize mohou nerušeněji uskutečňovat řadu opatření, např. připravit teplou stravu, založení součástky, provádět menší opravy, doplňovat různé soupravy materiálů, dodávat je jednotkám pluku apod.

Nebude-li však jisté včasné opětné sloučení s týlem pluku, nebo po splnění daného úkolu, bude pluk ihned (např. v součinnosti se vzdušným výsadkem) plnit jiný úkol, bude nutné brát celý týl s sebou. Bude-li pluk plnit obdobný úkol, avšak do větší hloubky a po delší dobu, bude výhodné vzít s sebou většinu týlových jednotek pluku, nebo týl pluku vcelku a navíc takový pluk bude nutno náležitě posílit péčí divize po stránce zdravotnické (lékař, sběrači raněných, odsunové prostředky) a technické. Přitom kdykoli bude hrozit nebezpečí dalšího odloučení druhého sledu týlu pluku od bojových jednotek, je nutné týl pluku brát s sebou.

*) Pod pojmem první sled týlu pluku je třeba rozumět plukovní obvod a část dilenských a vyprošťovacích prostředků, působících přímo za bojovými sestavami prvosledových praporů, popřípadě i předsunutá část munice na vozidlech pluku. Druhý sled pluku zahrnuje automobilní rotu, zbytek technické opravy pluku a hospodářskou četou. Jedná se o členění týlu pluku do hloubky nikoli o možné členění týlu pluku do šířky, kdy hovoříme o částech týlu pluku.

Konečné rozhodnutí o použití toho kterého způsobu organizace týlu bude vždy věcí velitele, který pluk bude vysílat a velitele pluku, podle jehož pokynů týl pluku bude organizovat jeho zástupce pro týl. Při této organizaci, zástupce velitele pro týl musí úzce spolupracovat hlavně s náčelníkem štábu, zástupcem pro technické věci, hlavním lékařem, náčelníkem dělostřeleckého vyzbrojování a chemickým náčelníkem.

MOŽNÉ ZPŮSOBY ČLENĚNÍ, ROZMÍSTĚNÍ A PŘEMÍSTOVÁNÍ TÝLOVÝCH JEDNOTEK

V prostoru soustředění popř. vyčkáváním a při rozptýlení praporů a pluku je nutno věnovat organizaci týlu značné úsilí, zejména pokud jde o přípravu. Plukovní obvazistě, popřípadě i technická oprava pluku se umísťují zpravidla poblíž velitelského stanoviště a ostatní týlové jednotky pluku na zádi předpokládaného směru pochodových proudů praporů.

Pro přesun do prostoru bojové činnosti je nutno organizovat začlenění týlových jednotek pluku do pochodových proudů tak, aby mohly pohotově a plynule zabezpečit přesun. Zároveň, aby se mohly včas rozmístit, popřípadě z části i rozvinout a pracovat ihned po zahájení boje hlavními silami pluku.

Týlové jednotky praporu se obvykle začleňují na zádi pochodového proudu praporu v pořadí; obvazistě, bojová a hospodářská výdejna (pouze u motostřeleckého pluku) pokud půjde s praporem, a pohyblivá technická ošetřovna, jako technická uzavírací hlídka.

Týlové jednotky pluku bude někdy výhodné rozdělovat na dva sledy (podle variant, které jsem uvedl). Do prvního sledu je možno zařadit plukovní obvazistě, část dílenských a vyprošťovacích prostředků, několik vozidel naložených municí, popřípadě i PHM a někdy i jiným např. ženižním a chemickým materiálem. Druhý sled týlu pluku budou pak tvořit zbývající týlové jednotky.

Potom první sled týlu lze začlenit do pochodové sestavy pluku za prvosledové prapory (při očekávané úhroze z týlu), nebo na zádi pochodového proudu pluku (při přesunu po dvou osách na bezpečnější ose) před zadní zajištění. Druhý sled týlu buď ponecháme úplně vzadu, pro přesun s týlovými jednotkami hlavních sil divize, nebo začleníme ho na zádi pochodového proudu pluku ve vzdálenosti do

2 km, avšak před zadní pochodovou záští. Může dojít i k takovým případům, kdy vzhledem ke zvýšenému nebezpečí přepadení, odříznutí týlu apod., bude nutno začleňovat do sestavy pochodových proudů pluku všechny týlové jednotky.

Pokud budeme předvídat bojovou činnost pluku na více samostatných směrech, např. na dvou, kdy jeden posílený prapor bude útočit souběžným samostatným směrem. Potom za ním musí sledovat příslušná část týlu pluku s nejnútnejšími zásobami, technickými a zdravotnickými prostředky již za přesunu.

Při zahájení bojové činnosti, týlové jednotky praporů se umísťují společně nebo aspoň poblíž záloh praporů a co nejvíce využívají terénu. První sled týlu pluku (někdy i týl pluku jako celek) se umísťuje poblíž druhého sledu pluku, ve vzdálenosti 1 km od něho.

Druhý sled týlu pluku za příznivých podmínek a pod ochranou bojové jednotky může být umístěn do 2–3 km za prvním sledem týlu pluku. Ukazuje se však, že často bude výhodnější vybavit týlové jednotky kompletními zásobami pro potřebu praporů. Těmito náležitě posílit prapory a zbývající týlové jednotky pluku umísťovat vcelku poblíž druhého sledu nebo zálohy velitele pluku.

Při boji v noci, za deště, mlhy, nebo při značném nebezpečí odtržení týlových jednotek vlivem nepřátelské činnosti, bude nutno týly co nejvíce přimýkat k druhému sledu nebo záloze velitele pluku.

Přemísťování týlových jednotek za boje, kromě již zmíněných podmínek, bude hlavně závislé na tempu útoku pluku. Při vysokém tempu, týlové jednotky praporů i pluku, budou muset se přemísťovat častými skoky a odvažně se přibližovat na co nejmenší vzdálenosti k bojovým sestávám.

Týlové jednotky praporů se budou přemísťovat velmi častými posuny přímo za zálohou velitelů praporů a pracovat „v chodu“ s krátkými 5–10 minutovými zastávkami. Týlové jednotky pluku se budou přemísťovat rovněž častými skoky na vzdálenost 2–3 km, podle pohybu druhého sledu nebo zálohy velitele pluku.

Hrozí-li obklíčení, nebo při přechodu do dočasné obrany je nutno vtáhnout a umístit týlové jednotky praporů i pluku do středu bojové sestavy pluku. Při umísťování a přemísťování týlových jednotek musí velitelé a týlovní funkcionáři věnovat zvláštní pozornost jejich obraně a ochra-

ně. Často bude nutno pro ochranu týlu pluku přímo vyčlenovat bojové jednotky.

Zvláštní pozornost bude nutno věnovat rozmísťování přímo jednotlivých vozidel, aby byla chráněna nejen od přímé palby, ale i od poškození střepinami, tlakovou vlnou apod. Proto je nutno je rozmísťovat rozptýleně, s maximálním využitím ochranných vlastností terénu a v krajním případě upravovat pro ně úkryty i náložemi (po přechodu do obrany). Současně bude nutno zabezpečovat protivzdušnou obranu a maskování týlu pluku.

MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Složitost a náročnost vedení bojové činnosti v odtržení od hlavních sil se bude nutně promítat i do organizace materiálního zabezpečení. Otázky materiálního zabezpečení pluku ve zmíněných podmínkách musíme vidět v těsné souvislosti s organizací týlu, množstvím zásob a přísunu výmí možnostmi divize i pluku.

Vzhledem k možnosti častých změn v bojové situaci a obtížnosti terénu (zejména v horském a zalesněném) po stránce organizační, jeví se nejvhodnější, rozdělit vozidla se zásobami tak, aby na každém směru mohla včas doplnit jednotky potřebným materiálem.

Pokud jde o množství zásob, je zde požadavek vybavit pluk tak, aby byl co nejdéle sobestačny. To znamená, že ještě v prostoru soustředění (rozptýlení) praporek i pluk jako celek musí být nejen doplněn na pohyblivé zásoby základními druhy materiálu, nýbrž u materiálu, u něhož se předpokládá zvýšená spotřeba (hlavně tankové a PL munice) mají být vytvořeny i zvýšené zásoby. Jejich výše bude závislá na předpokládané spotřebě materiálu, zejména během přesunu a na možnostech divize organizovat pluk dalšími přísuny. Snahou má být vytvoření takových zvýšených zásob, aby po dosažení čáry odtržení, měl pluk nejméně pohyblivé zásoby PHM (v rámci praporů — tj. 1 náplň) a zvýšené zásoby tankové munice o 0,2 pp a PL munice o 0,3—0,5 pp (v rámci pluku).

Zvýšené zásoby je nutno vytvářet především u tanku, muže, zbraně a vozidla. Potom na vyčleněných vozidlech z automobilní rotty pluku, která někdy bude výhodnější přidat přímo praporům.

Bude-li předpokládána úsporná a delší bojová činnost pluku v odtržení od hlavních sil, bude nutno vytvářet zvýšené zásoby i u ostatních druhů materiálu. Potom

k přepravě zvýšených zásob bude třeba posilovat dopravní jednotky pluku prostředky divize. Takové opatření může zabezpečit bojovou činnost pluku i v době, kdy divize nebude moci uskutečnit pozemní přísun.

Vytváření zvýšených zásob a jejich „předsunování“ přímo k bojovým sledům má mnoho výhod, osvědčovalo se ve Velké vlastenecké válce a kladně se projevuje i v současných bojových cvičeních Sovětské armády.

Vytvoření zvýšených zásob u pluku ještě nijak divizi nezabavuje povinnosti, pravidelně doplňovat zásoby pluku a to již po několika hodinách odtržení. Přísun k pluku někdy musí být uskutečněn i za cenu bojové akce. Bude to v takových případech, kdy pluk po splnění daného úkolu, bude v odtržení od hlavních sil plnit nový úkol. Jindy to může být předvídání zhoršení přísunových podmínek, jak pro pozemní, tak i pro vzdušný přísun.

Pro „předsunování“ zásob blíže k bojovým sledům hovoří i ta skutečnost, že týl praporů i pluku pro přísuny jsou vybaveny výhradně automobilními prostředky. Tyto mají daleko nižší průchodnost, než tanky a tudíž jim hrozí zvýšené nebezpečí odtržení se od bojové sestavy pluku, což za určitých podmínek může znamenat i jejich záhuby. Proto stojí za úvahu zda by nebylo účelné celý týl praporu, popřípadě částečně i týl pluku, zejména tankového, vybavit transportéry OT-810. Praktické zkoušky na cvičeních ukazují, že se tyto velmi dobře osvědčují pro doplňování munice tankům přímo „v boji“ a navíc tím by se podstatně zvětšila možnost týlu pluku (aspoň části) překonávat velké zamořené prostory.

Na cvičeních se sice někdy u tankových praporů „využívá“ k přísunu munice na zpáteční cestě obrněného transportéru praporek obvyklé místo, avšak při odtržení nebude toto možné, neboť praporek často budou muset raněné vozit s sebou. Transportéru zástupce velitele praporu pro technické věci rovněž nebude možno používat k doplňování munice.

Pro případ přerušení pozemního přísunu k pluku, je výhodné připravit jeho zdvojení vzdušnou cestou. Tento přísun, podle požadavků zástupce velitele divize pro týl, může být uskutečněn buď frontem, nebo armádou, pokud tato bude disponovat letouny nebo vrtulníky. Vzhledem k malé rozloze prostoru bojové činnosti pluku, bude většinou přísun organizován shozem z dopravních letounů. V ojedině-

lých případech, kdyby se pluku podařilo zachvátit pouze částečně poškozené letiště nebo vhodnou plochu, bylo by výhodné organizovat přísun i s přistáním dopravních letounů. Jindy za příznivých podmínek bude možno přísun uskutečnit i vrtulníky, kterých bude nutno maximálně využít pro odsun těžce raněných a nemocných.

Organizace vzdušného přísunu bude vyžadovat od velitele, štábu a týlu pluku řadu zvláštních opatření. Bude nutno vytýčit a často i upravit plochy pro shoz materiálu nebo pro přistání vrtulníků a zajistit dorozumění se s letci pomocí signálů. Dále zabezpečit ochranu a obranu a rychlé vyložení vrtulníků (nebo sběr shozeného materiálu), jeho rozdělení apod.

Vždy však musíme mít na paměti, že přísun materiálu vzduchem je velmi náročný po stránce organizace, provedení i zabezpečení. Proto se bude týkat přísunu pouze nejnútnejšího množství materiálu, hlavně munice a bude uskutečňován pouze v nezbytných případech.

Doplňování zásob bojovým vozidlem přímo v boji, za velmi intenzivní bojové činnosti naráží na mnohé potíže. Často při něm může docházet i k nežádoucím ztrátám na lidech i materiálu. Proto k doplňování zásob je nutno iniciativně využívat sebemenších příležitostí, zastávek, přestávek v boji, střídání bojových sledů (záloh) apod. Jinak municí a někdy i PHM bude nutno přisunovat přímo k bojovým vozidlům a doplňovat je přímo v bojových sestavách s maximálním využitím terénních skrytů a krytů.

Významnou součástí materiálního zabezpečení pluku se nyní stává i zabezpečení pitnou a užitkovou vodou. Pitnou vodu bude nutno vézt s sebou, již z prostoru soustředění (rozptýlení). Užitkovou vodu bude muset pluk čerpat v prostoru bojové činnosti. Pro každý případ by bylo výhodné vybavit pluk úpravnou povrchové vody, jakož i prostředky pro těžbu spodní vody. Dále bude nutno dodržovat co nejprísnejší vodní kázeň u všech jednotek pluku.

Přes veškerá opatření, o nichž zde byla zmínka, může někdy dojít u pluku k náhlému poklesu zásob, zvláště munice. V tom případě bude nutno v první řadě použít zásob z porouchaných vozidel, dále odpovědně vyrovnat zásoby mezi bojová vozidla a nakonec vhodným manévrem doplnit nedostávající se zásoby v rámci pluku. Současně bude třeba stanovit nově

prísne normy spotřeby a dbát na jejich dodržování.

Plnění dříve uvedených úkolů, může pluk uskutečňovat v úzké součinnosti se vzdušnými výsadky. V takových případech bude nutné aby týl divize (někdy i armády) koordinoval zásadní otázky i materiálního zabezpečení mezi plukem a výsadkem. Někdy bude nezbytné, aby pluk zabezpečil přivedení organických dopravních prostředků s náležitými zásobami výsadku, se kterým se měl spojit nebo spolupůsobit s ním. Jindy bude muset vézt s sebou pro výsadek určité množství zásob.

ZDRAVOTNICKÉ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

Organizaci zdravotnického a technického zabezpečení bude do značné míry ovlivňovat úkol i způsob boje, bojové, terénní a atmosférické podmínky, jakož i skutečný stav zdravotnických a technických prostředků. Hlavní obtíž zdravotnické služby spočívá v tom, že musí plnit své úkoly zpravidla ve vysokém tempu, za současného přemísťování svých výkonných orgánů. Přitom v rámci pluku je citelný nedostatek zejména zdravotnických sil a prostředků (sběračů raněných a odsunových vozidel). Proto ke zvýšení samostatnosti bude nutné pluk náležitě posilovat po stránce zdravotnické i technické.

Úspěšné plnění úkolů zdravotnické služby pluku vyžaduje, aby všechny její složky, zejména u praporů, pracovaly v nejtěsnější součinnosti s orgány technické služby. Je tomu tak proto, že zpravidla s poškozením techniky, dochází i ke zranění osob. Dále funkcionáři technické služby, zpravidla mají větší možnosti pozorování, spojení a někdy mohou poskytnout pomoc i při zdravotnických odsunech. Bohužel praxe z některých cvičení u vojsk ukazuje, že mnozí lékaři a hlavně zdravotníci si tuto objektivní skutečnost málo uvědomují.

První pomoc raněným a nemocným členům osádek bude poskytována hlavně svépomocí a vzájemnou pomocí za použití kapesních obvazů a příručních lékárníček u tanků. Proto je naprosto nezbytné, aby každý příslušník tankové jednotky byl již v míru dokonale vycvičen, nejen v poskytování první pomoci sobě, i spolubojovníkům, nýbrž i ve vyprošťování a dočasném ošetřování těžkých poranění a popálenin.

Značná potíž v poskytování první pomoci, vyproštění a hlavně v organizaci

včasných odsunů spočívá v tom, že není vždy možné rychle odsunout raněného tehdy, bude-li zasažen tank intenzivně ostřelován nepřítelem. V jednotlivých případech bude nutno poškozený a ostřelovaný tank nejdříve odsunout (tažným vozidlem nebo jiným tankem) do nejbližšího krytu a teprve tam poskytnout raněným příslušnou pomoc.

K porouchaným tankům současně s dilensko-vyprošťovací skupinou vysílá zdravotník praporu zdravotnického instruktora, který překontroluje a zdokonaluje první pomoc a zajistí odsun raněných na praporeční obvaziště. Proto většinou bude nevhodnější, aby zdravotník praporu byl poblíž praporeční technické pozorovatelny (nebo tam měl spojkou), aby se čas dozvěděl o poškozených tancích a obrněných transportérech.

Praporeční obvaziště se přemísťuje velmi často, zpravidla s technickou pozorovatelnou praporu a umísťuje se do 1 km za sestavou praporu. Plukovní obvaziště se bude zpravidla přemísťovat s druhým sledem, nebo se zálohou velitele pluku a umísťovat za bojovou sestavou toho praporu, který utrpěl největší ztráty. Na plukovním obvazišti bude také spočívat tíha zdravotnického zabezpečení neboť praporeční obvaziště mají málo prostředků.

Složitým problémem bude i odsun raněných od pluku, zejména po jeho proniknutí do větší hloubky nepřátelské obrany a hlavně po přerušení cest. Za těchto situací pluk bude muset raněné a nemocné po poskytnutí nejnútnejší zdravotnické pomoci vést s sebou. K vezení těchto raněných bude výhodné použití vozidel, která se uvolnila po doplnění munice tankům. Divize bude moci uskutečnit odsuny od pluku až po navázání spojení s hlavními silami nebo využít vrtulníky, které přisunuly munici.

Z uvedených důvodů bude také výhodné zesílit pluk např. jedním lékařem, pokud možno s chirurgickou erudiicí, třemi zdravotnickými instruktory, každý s obrněným transportérem a třemi sběrači raněných a odpovídajícím množstvím zdravotnického materiálu. Při plnění úkolu do větší hloubky a po delší dobu, kdy pluk bude náležitě posílen druhy vojsk a služeb, zvláště bude-li mít za úkol spojit se s výsadkem (u něhož se předpokládají značné zdravotnické ztráty), bude velmi výhodné posílit pluk i chirurgickou brigádou.

Při náležitém zesílení pluku po stránce zdravotnické, část personálu a materiálu

plukovního obvaziště (i přiděleného) bude použito k zesílení praporečních obvazišť, zejména při větších ztrátách a hrozili-li nebezpečí odtržení. Část sil a prostředků musí mít hlavní lékař neustále v záloze, pro případ likvidace nepřátelského úderu ZHN. K čemuž bude nutno rozvinout shromaždiště zasažených a vydělit část zdravotnických instruktorů, sběračů raněných a transportérů k vyprošťování raněných a zasažených ze závalu, poskytování jim první pomoci a odsunu. K likvidaci hromadného úderu ZHN, bezpodmínečně bude muset přispět divize svými silami a prostředky.

Technickému zabezpečení pluku je třeba věnovat zvýšenou pozornost již v prostoru soustředění (rozptýlení) kde bude nutno dokončit opravy, uskutečnit technické prohlídky, ošetření a doplnění bojových vozidel. Zde již bude třeba organizovat náležité zesílení pluku dilensko-vyprošťovací skupinou divize a praporů prostředky pluku. Dále zajistit důkladnou přípravu osádek tanků, řidičů transportérů, jakož i stmelení dilensko-vyprošťovacího personálu i s částí orgánů zdravotnického zabezpečení.

Zabezpečení přesunu na čáru zasažení se organizuje pomocí technických hlídek (TUH) za prapory v možném složení; pojiždná technická opravná (PTO), 1–2 tankové dílny T/A, vyprošťovací tank a někdy i vozidla s PHM. Před čarou zasažení zejména po delším přesunu, jeví se nutné uskutečnit technickou prohlídku čís. 2, kterou hlavně zaměřit na kontrolu měřicích přístrojů, zařízení ovládacího ústrojí a měřicích přístrojů. Pokud tato prohlídka byla již uskutečněna v průběhu přesunu, pak postačí kontrolní prohlídka čís. 1 s důrazem na zbraňový systém a měřicí přístroje.

Technické zabezpečení pluku z čáry zasažení budou uskutečňovat dilensko-vyprošťovací skupiny praporů a pluku (vytvořené z prostředků TUH a někdy i posílené), se kterými budou úzce spolupracovat i zdravotníci praporů. Tyto skupiny budou postupovat přímo za bojovými sestavami praporů tak, aby se od nich neodtrhly na větší vzdálenost. Poruchy budou odstraňovat přímo na místě poškození nebo za nejbližším krytem a to pouze v omezeném rozsahu, v trvání do 30 minut.

V pásmu činnosti praporů budou zřizovány technické pozorovatelny (na transportérech), odkud zástupci

pro technické věci (ZVTV) budou řídit činnost dilensko-vyprošťovacích skupin. Náčelníkem této pozorovatelné bude zpravidla sám ZVTV praporu. Kromě něho tam bude obyčejně mechanik, spojka a zdravotník praporu. Při nedostatku dilensko-vyprošťovacích prostředků, v málo přehledném terénu je možno zřizovat u praporu i dvě technické pozorovatelné. Praporní technické pozorovatelné budou se umísťovat do 1 km za sestavou praporu. Poblíž těchto budou i prostředky dilensko-vyprošťovací skupiny praporu.

Činnost dilensko-vyprošťovacích skupin usměrňuje ZVTV velitel pluku, který se zdržuje buď na VS pluku, nebo na technické pozorovatelné praporu, u něhož došlo ke značným ztrátám. Sil a prostředků této skupiny se používá k posilování praporů; při zpomalení tempa ke zřizování hnízd porouchané techniky a část si ZVTV pluku ponechává v záloze.

BOJOVÉ ZABEZPEČENÍ A VELENÍ TÝLU PLUKU

Bojové zabezpečení týlu pluku v odtržení od hlavních sil, kdy boky útočící sestavy budou odkryty a kdy se stane pluk středem nepřátelského zájmu, bude vyžadovat mimořádnou pozornost. Při organizaci bojového zabezpečení bude nutné především vycházet z možnosti vlastních sil a prostředků týlu a teprve po důkladném zvážení potřeby a možnosti předložit požadavek na velitele pluku. Přitom však bude téměř pravidlem, že týl pluku bude nutno posílit (často pouze dočasně) bojovou jednotkou, popřípadě i prostředky chemické služby.

Za organizaci bojového zabezpečení včetně týlu plně odpovídá velitel pluku. Podle jeho pokynů má být organizována ochrana a obrana týlu pluku a praporů. Proto základní otázky bojového zabezpečení týlu pluku a praporů. Proto základní otázky bojového zabezpečení týlu pluku musí být řešeny již stanovením pochodové a bojové sestavy pluku. Dalšími význam-

nými prvky zabezpečení plynulé činnosti týlu jsou; nepřetržitý radiální průzkum, připravenost a pohotovost týlu při využívání terénu, maskování, odrazení útoků pozemního nepřítele a odstraňování následků nepřátelských úderů ZHN.

Zásadního významu v systému bojového zabezpečení nabývá rovněž připravenost a odolnost týlu pracovat v silně zamořeném prostoru po delší dobu s využitím prostředků individuální ochrany. Překonávání silně zamořených prostorů může se stát pro pluk závažným problémem. Proto bude třeba i u týlu soustavně vyhodnocovat radiální situaci a na základě toho stanovit nejvhodnější způsob překonání zamořených úseků. Mnohdy může vzniknout situace, že týly praporů i pluku nebudou moci zamořené úseky ani obejít, ani vyčkat radiace, poněvadž by se odtrhly od vojsk. Zde bude muset velitel pluku rozhodnout o způsobu překonání zamořeného úseku. Při zvlášť vysokém zamoření terénu bude výhodné zesílit ochranu týlu o obejít tento prostor, nebo nejnemnůžší část týlu (zdravotnické a technické prostředky) přesunout vrtulníky.

Velitel pluku při ujasňování úkolu a hodnocení situace musí vyhodnotit i ty činitele, které by mohly ztížit práci týlu. Ve svých pokynech bude muset na ně upozornit svého zástupce pro týl, pro technické věci a hlavně lékaře, aby Tito včas učinili potřebná opatření. Velitel pluku si musí být vědom toho, že jedině on může nejlépe pochopit zámysl a úkol velitele divize a v jejích duchu dát odpovídající nařízení pro organizaci a činnost nejen bojových, nýbrž i týlových jednotek.

Při stanovení úkolů pluku bude výhodné, aby velitel pluku kromě uvedených otázek v čl. 73, Vševojsk-1-2, ještě nařídil: co z týlu ponechat a s kým tuto část vést, kdy a kde uskutečnit poslední přípravu týlu k boji v odtržení, opatření ve prospěch výsadku s nímž se má pluk spojit, způsob bojového zabezpečení týlu apod.